

گزارش آژانس درباره راستی آزمایی هسته‌ای ایران

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در باره راستی آزمایی و نظارت بر فعالیت‌های هسته‌ای ایران در چارچوب قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل منتشر شد.

همشهری آنلاین: گزارش مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در باره راستی آزمایی و نظارت بر فعالیت‌های هسته‌ای ایران در چارچوب قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل منتشر شد.

به گزارش خبرگزاری صدا و سیما ، در این گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بخش‌های مربوط به آژانس در قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد و اجرای روند راستی آزمایی و نظارت بر تعهدات هسته‌ای ایران در چارچوب برنامه جامع اقدام مشترک بررسی شده است.

الف (تحولات اخیر

الف / 1) چارچوب همکاری

1- یوکیا آمانو مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دوم ژوئیه سال 2015 نشست هایی را با حسن روحانی رئیس جمهور ایران و علی شمخانی دبیر شورای عالی امنیت ملی این کشور در تهران برگزار کرد. این نشست ها در چارچوب کمک به پیشبرد حل مسائل مهم باقی مانده در ارتباط با برنامه هسته ای ایران ازجمله راستی آزمایی ابعاد نظامی احتمالی فعالیت های هسته ای این کشور برگزار شد.

2 - مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و علی اکبر صالحی معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران 14 ژوئیه سال 2015 نقشه راهی را برای شفاف سازی مسائل مهم باقی مانده گذشته و کنونی مرتبط با برنامه هسته ای ایران امضا کردند. در این نقشه راه اقدامات لازم در چارچوب توافق صورت گرفته برای همکاری ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مشخص شده است. هدف از چارچوب همکاری بین ایران و آژانس سرعت بخشیدن و تقویت همکاری و گفتگو بین دو طرف به منظور حل همه مسائل گذشته و کنونی تا پایان سال 2015 است. در این روند مسائلی که به گذشته و حال مربوط می شود و ایران و آژانس تاکنون نتوانسته اند آنها را حل کنند ، حل و فصل خواهد شد.

3 - مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تا 15 دسامبر سال 2015 ارزیابی نهایی خود را درخصوص حل همه مسائل گذشته و کنونی ، که در ضمیمه گزارش نوامبر سال 2011 آمانو به آنها اشاره شده است ، برای اقدام در اختیار شورای حکام آژانس قرار خواهد داد.

الف / 2) برنامه اقدام مشترک و برنامه جامع اقدام مشترک

4 - همان طور که قبلا نیز ، در تاریخ 30 ژوئن سال 2015 ، گزارش داده شد گروه سه به اضافه سه (سه کشور اروپایی آلمان ، فرانسه ، انگلیس به همراه سه کشور چین ، روسیه و آمریکا) و ایران از طرف گروه سه به اضافه سه و اتحادیه اروپا (نماینده عالی اتحادیه اروپا در امور سیاست خارجی و سیاست امنیتی) از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درخواست کردند فعالیت های خود را در زمینه راستی آزمایی و نظارت مرتبط با هسته ای در ایران در چارچوب برنامه اقدام مشترک ادامه دهد و این روند تا اطلاعیه بعدی دنبال شود.

5 - گروه سه به اضافه سه به همراه نماینده عالی اتحادیه اروپا 14 ژوئیه سال 2015 و ایران درباره برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) به توافق رسیدند. مفاد برنامه جامع اقدام مشترک به تقویت اجرای برنامه اقدام مشترک کمک می کند و اجرای برجام تضمین خواهد کرد برنامه هسته ای ایران ماهیتی صرفا صلح آمیز دارد.

6 - مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با استقبال از برنامه جامع اقدام مشترک اعلام کرد برجام راستی آزمایی بیشتر آژانس را در ایران تسهیل می کند.

وی به کشورهای عضو آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اعلام کرد از آژانس درخواست خواهد شد کار نظارت و راستی آزمایی

اقدامات مرتبط با هسته ای را که در این موافقتنامه به آنها اشاره شده است انجام دهد. او (آمانو) گزارشی را در این خصوص در اختیار شورای حکام آژانس قرار خواهد داد تا با آنها درباره این درخواست و چگونگی تامین منابع مالی مورد نیاز برای آژانس رایزنی های لازم را انجام دهد.

ب (قطعنامه 2231 شورای امنیت سازمان ملل متحد (سال 2015)

7 - شورای امنیت سازمان ملل متحد در تاریخ 20 ژوئیه سال 2015 قطعنامه 2231 را تصویب کرد که در این قطعنامه برنامه جامع اقدام مشترک تصویب شد. شورای امنیت در این قطعنامه اعلام کرد :

از نقش ضروری و مستقل آژانس بین المللی انرژی اتمی در راستی آزمایی پایبندی به موافقتنامه های مربوط به پادمان ها از جمله عدم انحراف مواد هسته ای در جهت اهداف اعلام نشده و فقدان مواد هسته ای اعلام نشده و فعالیت های هسته ای اعلام نشده و همچنین تضمین ماهیت صرفا صلح آمیز برنامه هسته ای ایران از جمله از طریق اجرای « چارچوب همکاری » ایران و آژانس و نقشه راه دو طرف قاطعانه حمایت می کند. شورای امنیت سازمان ملل متحد همچنین به نقش مهم آژانس بین المللی انرژی اتمی در اجرای کامل برنامه جامع اقدام مشترک اذعان دارد. چارچوب همکاری ایران و آژانس 11 نوامبر سال 2013 بین دو طرف توافق شد.

8 - شورای امنیت سازمان ملل متحد در این قطعنامه از مدیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی درخواست کرد :

الف : راستی آزمایی و نظارت بر تعهدات مرتبط با هسته ای ایران را برای کل دوره این تعهدات که در برنامه جامع اقدام مشترک (پاراگراف 3) به آن اشاره شده است ، به عهده بگیرد.

ب : پیوسته گزارش هایی را درباره اجرای تعهدات هسته ای ایران که در برنامه جامع اقدام مشترک (پاراگراف 4) نیز به آن اشاره شده است در اختیار شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی و در صورت اقتضا در اختیار شورای امنیت قرار دهد.

ج : مدیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی هر زمان دلایلی موجه داشت که گمان کند مسئله نگران کننده وجود دارد و می تواند بر اجرای تعهدات هسته ای ایران همان طور که در برجام (پاراگراف 4) نیز به آن اشاره شده است تاثیر مستقیم داشته باشد ، به شورای حکام آژانس و شورای امنیت سازمان ملل متحد گزارش دهد.

د (آژانس بین المللی انرژی اتمی به محض آنکه اطمینان یافت ایران اقدامات مشخص شده در پاراگراف 15.1 - 15.11 ضمیمه چهارم برجام (پاراگراف 6) انجام داده است به شورای حکام آژانس و همچنین شورای امنیت گزارش دهد.

ر (آژانس بین المللی انرژی اتمی همچنین به محض آنکه به این نتیجه رسید که همه مواد هسته ای در ایران در فعالیت های صلح آمیز به کار می رود ، به شورای حکام آژانس و شورای امنیت سازمان ملل متحد گزارش کند.

شورای امنیت سازمان ملل متحد همچنین از آژانس بین المللی انرژی اتمی و کمیسیون مشترک (متشکل از نمایندگان گروه سه به اضافه سه به اضافه نماینده عالی اتحادیه اروپا و ایران) همان طور که در برجام (پاراگراف 19) نیز اشاره شده است مشورت و تبادل اطلاعات داشته باشند.

ب / 1 (درخواست برای نشست شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی

9 - مدیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی با توجه به نکات بالا خواستار نشست شورای حکام آژانس در تاریخ 25 اوت 2015 برای بررسی مفاهیم مفاد مربوط به آژانس در این قطعنامه شورای امنیت و همچنین پیشنهاد مدیر کل آژانس برای اصلاح برنامه و بودجه آژانس بین المللی انرژی اتمی در سال 2016 - 2017 است.

ج (مفاهیم قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل متحد برای آژانس بین المللی انرژی اتمی

ج / 1 (راستی آزمایی و نظارت آژانس بین المللی انرژی اتمی

10 - آژانس بین المللی انرژی اتمی فعالیت های راستی آزمایی خود را در چارچوب موافقتنامه پادمان ایران ادامه خواهد داد. همان طور که در برجام نیز بیان شده است ایران آژانس را در موارد زیر مطلع خواهد کرد :

- اجرای موقت پروتکل الحاقی موافقتنامه پادمان های خود در چارچوب بند 17 پروتکل الحاقی و تلاش متعاقب آن برای تصویب و اجرا که شامل نقش رئیس جمهور و مجلس (پارلمان) خواهد بود.

- زمانی که کد اصلاحی 1/3 موافقتنامه های جنبی موافقتنامه پادمان ها به طور کامل اجرا کرد.

راستی آزمایی و نظارت آژانس بین المللی انرژی اتمی بر تعهدات هسته ای ایران همان طور که در برنامه جامع اقدام مشترک نیز بیان شده است در موافقتنامه پادمان های ایران و همچنین پروتکل الحاقی تغییری ایجاد نخواهد کرد.

11 - مدیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی با مجوز شورای حکام آژانس روند راستی آزمایی و نظارت بر تعهدات هسته ای ایران را همانگونه که در برجام (پاراگراف 8) نیز بیان شده است اجرا خواهد کرد. این فعالیت های راستی آزمایی و نظارت در « روز اجرا » آغاز خواهد شد.

د (کمیسیون مشترک

12 - همان طور که در بالا نیز اشاره شد (پاراگراف 8) ، از آژانس بین المللی انرژی اتمی و کمیسیون مشترک درخواست شده است رایزنی و تبادل اطلاعات داشته باشند و در برجام نیز به این موضوع اشاره شده است. رایزنی ها و تبادل اطلاعات بین آژانس و کمیسیون مشترک در چارچوب زیر است :

الف (تبادل اطلاعات :

- انتظار می رود آژانس بین المللی انرژی اتمی به گروه کاری کمیسیون مشترک گزارش دهد ساخت رئاكتور پیشرفته اراک در چارچوب طرح تایید شده نهایی دنبال می شود (ضمیمه 1 ، بخش b.6) .

- انتظار می رود آژانس بین المللی انرژی اتمی با این کمیسیون مشترک درباره ظرفیت غنی سازی و برنامه تحقیق و توسعه غنی سازی ایران تبادل اطلاعات داشته باشند (ضمیمه 1 ، بخش i.152) .

- انتظار می رود آژانس بین المللی انرژی اتمی از هماهنگ کننده کمیسیون مشترک اطلاعاتی را درباره پیشنهادهای ارائه شده به این کمیسیون از سوی کشورهای که خواستار تبادل با ایران در زمینه تامین ، فروش یا انتقال اقلام هسته ای به این کشور هستند ، دریافت کند (ضمیمه 6 ، بخش 6.4.1) .

ب (مشارکت در نشست ها:

ممکن است از آژانس بین المللی انرژی اتمی درخواست شود به عنوان ناظر در نشست های گروه کاری کمیسیون مشترک در ارتباط با بخش تهیه و تامین حضور داشته باشد.

13 - آژانس بین المللی انرژی اتمی نیازمند دریافت اطلاعات از کمیسیون مشترک است که بر اجرای روند راستی آزمایی و نظارت بر تعهدات هسته ای ایران توسط آژانس تاثیرگذار باشد.

ر (منابع بیشتر مورد نیاز آژانس بین المللی انرژی اتمی

14 - فعالیت های راستی آزمایی و نظارت آژانس بین المللی انرژی اتمی هزینه های اضافی فراتر از بودجه عادی آژانس در پی خواهد داشت. همه بودجه اضافی آژانس بین المللی انرژی اتمی تا پایان سال 2016 از منابع فرا بودجه ای تامین خواهد شد.